

Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
t.a.v. internetconsultatie SSEB
Postbus 20901
2500EX Den Haag

Bouwend Nederland
Zilverstraat 69
Postbus 340
2700 AH Zoetermeer
t +31 (0)79 3 252 206
e J.rats@bouwendnederland.nl
i www.bouwendnederland.nl

Datum: 14 januari 2022
Ons kenmerk: 2201-141746/J.R.

Behandeld door: Yannick Bos
Telefoon: +31 (0)6 11 50 76 97
E-mail: Y.bos@bouwendnederland.nl

Betreft: Reactie Bouwend Nederland Subsidiereregeling Schoon en Emissieloos Bouwmaterieel

Geachte heer/mevrouw,

Via deze weg wil Bouwend Nederland graag een reactie geven op de Subsidiereregeling Schoon en Emissieloos Bouwmaterieel (SSEB) die momenteel ter consultatie ligt. De subsidiereregeling moet bijdragen aan de opgave waartoe Nederland zich gesteld ziet om in 2030 50% minder stikstof uit te stoten. Deze ambitieuze doelstelling vraagt onder meer om een grootschalige en ingrijpende verduurzamingsslag van het bestaande materieelpark in de Bouw- en Infrasector. Voorop moet staan dat de projecten van onder meer Rijkswaterstaat en andere (publieke) opdrachtgevers nu en na 2030 doorgang moeten kunnen blijven vinden. Dit gezamenlijke belang van opdrachtgever en opdrachtnemer rechtvaardigt de vrijstelling die nu in de aanlegfase is voorzien en een gezamenlijk commitment in het realiseren van de reductiedoelen die gesteld zijn.

De Subsidiereregeling Schoon en Emissieloos Bouwmaterieel (SSEB) kan worden gezien als een uiting van het gemeenschappelijk commitment om de stikstofreductiedoelen te halen. In beginsel juicht Bouwend Nederland dergelijke regelingen dan ook toe. Tegelijkertijd voorziet Bouwend Nederland een significante kwetsbaarheid in de beoogde SSEB regeling als het gaat om de doelmatigheid, doeltreffendheid en toegankelijkheid, waardoor de beoogde reductiedoelen in gevaar kunnen komen. Dit kan in het ergste geval leiden tot onhoudbaarheid van de bestaande wettelijke stikstofvrijstelling en daarmee tot uitstel of zelfs afstel van belangrijke projecten.

De omvang van de subsidie

Op 13 oktober 2020 heeft de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit 500 miljoen euro beschikbaar gesteld om verschoning van de bouwsector te bewerkstelligen. Tevens heeft het Kabinet een aanvullende €500 miljoen gereserveerd voor de periode 2024-2030 voor stikstofmaatregelen binnen of buiten de bouwsector¹. Uit deze totale subsidiepot van 1 miljard euro wordt vanuit het SSEB in 2022 slechts 5 miljoen euro beschikbaar gesteld voor het aanschaffen van nieuw, emissieloos materieel en 5 miljoen euro voor het retrofit maken van nieuw en bestaand conventioneel materieel. Het lage startbedrag is een opmerkelijke keuze, omdat de aanschafkosten van Zero-Emissie (ZE) materieel momenteel nog twee tot drie keer zo hoog zijn in vergelijking met de aanschafkosten van conventioneel materieel. Daar komt bij dat er nu nog relatief weinig ZE-materieel is aangekocht, terwijl opdrachtgevers in de aanbesteding aansturen op de inzet van

¹ Zie Kamerstukken II 2020/21, 35334, nr. 133

emissiearme of emissieloze bouwmachines. Hierdoor valt op voorhand te verwachten dat er veel aanvragen zullen zijn voor de SSEB en er al snel geen geld meer is na openstelling van de regeling. Een krap budget zal bovendien leiden tot enkele ongewenste neveneffecten.

Zo valt te verwachten dat bedrijven hun investeringen in duurzaam materieel zullen uitstellen tot een volgend jaar, waarin nieuwe subsidie beschikbaar is. Hierdoor treedt een ongewenste en onbedoelde vertraging in de verduurzaming van het materieelpark op. Aansluitend op de ongewenste vertraging, zorgt de huidige jaarlijkse omvang van de subsidiepot er voor dat slechts enkele bedrijven aanspraak kunnen maken op de subsidie. Het resultaat is dat maar enkele bedrijven profijt hebben van de regeling, waardoor de huidige regeling leidt tot concurrentievervalsing. Het dringende advies van Bouwend Nederland is dan ook om te starten met hogere aanschafsubsidies bij de openstelling van de SSEB regeling, zodat de doelmatigheid, doeltreffendheid en toegankelijkheid van de regeling gewaarborgd wordt.

De aanvraagprocedure

De aanvraagprocedure is door onze leden voor het aanschaf-, retrofitspoor goed te volgen en lijkt voorzien van logische criteria. De onderbouwing die voor een aanvraag van de innovatiesubsidie wordt gevraagd, volgend uit Art 4.6 lid c en d zou desalniettemin gebaat zijn bij een duidelijker kaderstelling.

Bouwend Nederland adviseert om de invulling van deze onderbouwing op voorhand te verduidelijken, bijvoorbeeld door specifiek te vragen naar een businessplan van maximaal tien A4tjes als invulling van deze onderbouwing.

Conclusie

Concluderend kan worden gesteld dat Bouwend Nederland blij is met de werkbaarheid van de aanvraagprocedure, maar dat we problemen voorzien in de keuzes die gemaakt zijn betreffende het totale aanschafbudget per jaar. Het huidige budget zal de doelmatigheid, doeltreffendheid en toegankelijkheid van de regeling in de weg zitten. Bovendien zal het leiden tot ongewenste neveneffecten, zoals concurrentievervalsing en uitgestelde investeringen in ZE-materieel.

Met vriendelijke groet,
Bouwend Nederland

Joep Rats
Directeur Beleid en Vereniging